

STANISŁAWA KAPUSTA

ur. 1936; Majdan

Miejsce i czas wydarzeń	Majdan Modliborski, PRL
Słowa kluczowe	Święta Bożego Narodzenia, zwyczaje, tradycje, obrzędy doroczne, Pośnik, potrawy wigilijne, potrawy z olejem. gospodarze, Wigilia

Pośnik

Kapuśniak, ziemniaki do kapuśniaku. Makaron z makiem, kompot z owoców, śledzie, karp smażony, raczuchy były smażone, kaszy jaglana, gryczana, pierogi z kapusty, barszcz czerwony, także starało się, żeby było dwanaście potraw. A późni się śpiewało kolędy, po postniku. A też tak było, że po postniku do gospodarza, sąsiad do sąsiada przylatywał. Taka tradycja była, za okno pukał i pytał się: „Panie Gospodarzu, Panie Gospodyni noszą Wam się kury?” „Noszą, noszą” „To niech Wam się cały rok noszą” W tym czasie, ten ktoś co tam za oknem był- uciekał. A gospodarz leciał, żeby go złapać, żeby wiedział kto to był. Także to się rozlatywało i nie wiadomo kto to był, jak zdążyły złapać to, zaprosiły do mieszkania, częstowały ciastem i piciem. Także to było bardzo, bardzo fajne. Dzisiaj tej tradycji nie ma, ale szkoda, ale trzeba o tym mówić, żeby nie zapomnieć. A opłatek, to była zawsze kartka różowa, albo niebieska. Wszystkie karteczki były białe, a jedna była dla zwierząt. To właśnie brało się te kromki chleba, co tam nie dojadły. To się w środek kładło ten opłatek, nosiło się do obory i dawało się krowom, koniowi, żeby zdrowe były i tak się to już kończyło. Późni ubieraliśmy się i szliśmy na pasterkę do kościoła. To była bardzo miła podróż, bo w towarzystwie śmy szli, przewracaliśmy się po śniegu. Tak że to w kościele też pełno ludzi, ale było ładnie i przyjemnie. Wolne miejsce się trzymało i jeszcze się śpiewało nawet dla wolnego miejsca, bo było, to może: „A nadzieja znów wstąpi w nas...” –to piosenka [kolęda] Dla Nieobecnych –„... nieobecnych pojawią się cienie, uwierzymy w kolejny raz, jeszcze w jedno Boże Narodzenie i choć przygaś świąteczny gwar, bo zabrakło znów czyjegoś głosu. Przyjdź tu do nas i z nami trwaj wbrew tak zwanej ironii losu. Daj nam wiarę, że to ma sens, że nie trzeba żałować przyjaciół, że gdziekolwiek są dobrze im jest, bo są z nami chodź w innej postaci i przekonaj, że tak ma być, że po głosach tych wciąż drży powietrze, że odeszli po to by żyć i tym razem będą żyć wiecznie. Przyjdź na świat, by wyrównać rachunki strat, żeby zająć wśród nas puste miejsce przy stole. Jeszcze raz pozwól cieszyć się

dzieckiem w nas i zapomnieć, że są puste miejsca przy stole, a nadzieja znów wstąpi w nas. Nieobecnych pojawią się cienie, uwierzymy w kolejny raz w jeszcze jedno Boże Narodzenie”

Data i miejsce nagrania	2023-03-16, Majdan Modliborski
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Redakcja	Weronika Szwaniec
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"